

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет педагогічної освіти та соціальної роботи
Кафедра загальної педагогіки та дошкільної освіти

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента
ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ДІАГНОСТИКА ВИХОВАНЦІВ ЗДО

Підготовки бакалавра
спеціальності 012 Дошкільна освіта
освітньо-професійної програми Дошкільна освіта

Силабус освітнього компонента «Психолого-педагогічна діагностика вихованців ЗДО» підготовки бакалавра галузі знань 01 Освіта/ Педагогіка, спеціальності 012 Дошкільна освіта, за освітньо-професійною програмою Дошкільна освіта.

Розробник:

Смолюк Світлана Володимирівна, доцент кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти, кандидат педагогічних наук.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми: (Семенова Н. І.)

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти

протокол № 1 від 30.08.2022 р.

Завідувач кафедри: (Семенов О.С.)

I. Опис освітнього компонента

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	01 Освіта / Педагогіка, 012 Дошкільна освіта, Дошкільна освіта, перший (бакалаврський)	Вибіркова
Кількість годин/кредитів <u>150/5</u>		Рік навчання 4
		Семестр – 8
ІНДЗ: нема		Лекції – 10 год.
		Практичні (семінарські) – 20 год.
		Самостійна робота – 110 год.
		Консультації – 10 год.
	Форма контролю: <u>залік</u>	
Мова навчання	Українська	

II. Інформація про викладача

Смолюк Світлана Володимирівна
Науковий ступінь – кандидат педагогічних наук
Вчене звання – доцент
Посада – доцент кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти
Контактна інформація: +38050 7780755, Smoliuk.Svitlana@vnu.edu.ua
Комунікація зі студентами: корпоративною поштою, на заняттях згідно розкладу, за графіком консультацій
Дні занять: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу.

Силабус освітнього компонента «Психолого-педагогічна діагностика вихованців ЗДО» є нормативним документом Волинського національного університету імені Лесі Українки, який розроблено кафедрою загальної педагогіки та дошкільної освіти на основі освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти відповідно до навчального плану для галузі знань 01 Освіта / Педагогіка, спеціальності 012 Дошкільна освіта денної форми навчання. Силабус укладено згідно з вимогами Європейської кредитно трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС).

Освітній компонент присвячено: опануванню системою знань про сутність, види психолого-педагогічної діагностики вихованців закладу дошкільної освіти; поглибленню психологічних, педагогічних та практичних вмінь та навичок проведення діагностичного обстеження дітей дошкільного віку як складової професійної діяльності педагога.

2. Пререквізити. Постреквізити.

Попередніми курсами на яких базується освітній компонент «Психолого-педагогічна діагностика вихованців ЗДО» є: психологія педагогічна та дитяча, педагогіка дошкільна.

3. Мета і завдання освітнього компоненту.

Мета і завдання освітнього компонента є засвоєння здобувачами знань та практичних умінь здійснення педагогічної та психологічної діагностики дітей дошкільного віку у закладі дошкільної освіти.

Освітній компонент спрямований сформувати у студентів знання про психолого-педагогічну діагностику; формувати практичні вміння проведення психолого-педагогічної діагностики дитини; ознайомлення здобувачів з основними методами підбору методик, організацією і проведення психолого-педагогічного діагностування.

4. Результати навчання (компетентності).

Відповідно до освітньо-професійної програми «Дошкільна освіта» у ході вивчення освітнього компонента «Психолого-педагогічна діагностика вихованців ЗДО» у здобувачів вищої освіти необхідно сформувати загальні і фахові (спеціальні) компетентності, а саме:

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку, що передбачає застосування загальних психолого-педагогічних теорій і фахових методик дошкільної освіти та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

КЗ-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

КЗ-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

КЗ-5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії.

КЗ-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Фахові компетентності спеціальності (КС):

КС-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації

КС-18. Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками.

КС-19. Здатність до комунікативної взаємодії з дітьми, батьками, колегами.

КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

Програмні результати навчання (РН):

ПР-01. Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-02. Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.

ПР-03. Розуміти природу і знати вікові особливості дітей з різними рівнями розвитку, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими освітніми потребами.

ПР-16. Проектувати педагогічні заходи із залученням фахівців суміжних галузей, батьків, громадських діячів та ін. для реалізації завдань всебічного розвитку дітей.

ПР-17. Здійснювати суб'єкт-суб'єктну взаємодію і розвивальне міжособистісне педагогічне спілкування з дітьми дошкільного віку та особистісно- і соціально зорієнтоване спілкування з батьками.

ПР-19. Збирати та аналізувати дані про індивідуальний розвиток дитини.

ПР-20. Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.

Soft skills (т. зв. «м'які навички», «соціальні навички», «універсальні навички» чи «навички успішності»): системне, аналітичне та критичне мислення; дитиноцетризм у роботі вихователя; комунікативні навички; навички командної роботи; лідерство; креативність; адаптивність та крос-функціональність; емоційний інтелект.

5. Структура освітнього компонента.

Таблиця 2

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю*/Бали
Змістовий модуль 1.						
Предмет та методи психолого-педагогічної діагностики						
Тема 1. Історія психодіагностики	13	1	2	10		УЮ; ДС; Т; ІРС/10
Тема 2. Методи дитячої психодіагностики	14	1	2	10	1	УЮ; ДС; Т; ІРС/10
Тема 3. Вікові особливості видів діяльності у ранньому та дошкільному віці	13	1	2	10		УЮ; ДС; Т; ІРС/10
Тема 4. Психологічні передумови засвоєння знань, умінь та навичок на кожному віковому етапі	12		2	10		УЮ; ДС; Т; ІРС/10
Тема 5. Психологічний супровід формування моделі дитини раннього та дошкільного віку	13		2	10	1	УЮ; ДС; Т; ІРС/10
Тема 6. Особливості діагностики психічного розвитку дітей дошкільного віку	14	1	2	10	1	УЮ; ДС; Т; ІРС/10
Разом за модулем 1	79	4	12	60	3	60
Змістовий модуль 2. Психодіагностика розвитку дитини дошкільного віку						
Тема 7. Психодіагностика пізнавального розвитку дітей дошкільного віку	21	2	2	15	2	УЮ; ДС; Т; ІРС/10
Тема 8. Психодіагностика емоційно-вольового й особистісного розвитку дітей дошкільного віку	21	2	2	15	2	УЮ; ДС; Т; ІРС/10
Тема 9. Психодіагностика міжособистісних взаємин дітей дошкільного віку	15	1	2	10	2	УЮ; ДС; Т; ІРС/10
Тема 10. Психодіагностика готовності дитини до школи	14	1	2	10	1	УЮ; ДС; Т; ІРС/10
Разом за модулем 2	71	6	8	50	7	40
Всього годин / балів	150	10	20	110	10	100

Примітки:

*Office 365 – платформа для здобувачів освіти для забезпечення управління і супроводу освітнього компонента. Використовується для здобувачів освіти з індивідуальним планом навчання та/або під час реалізації освітнього процесу в Університеті у дистанційному режимі, відповідно до Положення про електронний курс навчальної дисципліни у Волинському національному університеті імені Лесі Українки,

Положення про дистанційне навчання у Волинському національному університеті імені Лесі Українки, наказів ректора. Розроблений електронний курс в Office 365 застосовується для організації самостійної роботи, проведення поточного та підсумкового контролю зі здобувачами освіти.

*Методи навчання:

словесні: РП – розповідь, ПС – пояснення, Б – бесіда, І – інструктаж, РП/К – робота з підручником/книгою, РІД – робота з інтернет-джерелами, РНМД – робота з навчально-методичними й науково-інформаційними джерелами;

наочні: ІЛ – ілюстрування, ДМ – демонстрування, СП – спостереження;

практичні: РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ВПР – вправи, ДР – дослідні роботи, ЗД – завдання, ЗВ – звіти, ПР – проєкт.

*Методи та форми контролю: УЮ/ПЮ – усне/письмове індивідуальне опитування, УФО/ПФО – усне/письмове фронтальне опитування, ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тестування, МКР – модульна контрольна робота, МППВПР/ЗД – метод практичної перевірки вправ/завдань, МСК – метод самоконтролю, МСО – метод самооцінки. РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІРС – індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, Р – реферат тощо.

6. Завдання для самостійного опрацювання

Самостійна робота здобувачів освіти включає опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу, вивчення окремих тем, питань, що не були розглянуті в курсі лекцій, підготовку до практичних занять, яка передбачає, зокрема, конспектування наукової і навчальної літератури, підготовку доповідей та рефератів, круглих столів, презентацій. Ефективність самостійної роботи здобувача освіти викладач виявляє на практичних заняттях, під час тематичного опитування та відображає в загальній оцінці за тему і змістовий модуль. Кожна з визначених тем містить питання для додаткового, самостійного опрацювання. Питання самостійної роботи оголошуються викладачем під час проведення практичних занять. Загалом, основне коло самостійної роботи здобувача освіти буде стосуватись наступних питань та завдань.

Таблиця 3

№ з/п	Тема	Кількість годин
1.	Тема 1. Історія психодіагностики. <i>Підготуйте словник термінів. Опрацюйте наукову статтю в царині дошкілля на порушену тему заняття та підготуйте бібліографічний довідник із періодичних часописів.</i>	10
2.	Тема 2. Методи дитячої психодіагностики <i>Підготуйте словник термінів. Опрацюйте наукову статтю в царині дошкілля на порушену тему заняття та підготуйте бібліографічний довідник із періодичних часописів.</i>	10
3.	Тема 3. Вікові особливості видів діяльності у ранньому та дошкільному віці <i>Опрацюйте наукову статтю в царині дошкілля на порушену тему заняття та підготуйте бібліографічний довідник із періодичних часописів.</i>	10
4.	Тема 4. Психологічні передумови засвоєння знань, умінь та навичок на кожному віковому етапі. <i>Опрацюйте наукову статтю в царині дошкілля на порушену тему заняття та підготуйте бібліографічний довідник із періодичних часописів.</i>	10

5.	Тема 5. Психологічний супровід формування моделі дитини раннього та дошкільного віку. <i>Опрацюйте наукову статтю в царині дошкільля на порушену тему заняття та підготуйте бібліографічний довідник із періодичних часописів.</i>	10
6.	Тема 6. Особливості діагностики психічного розвитку дітей дошкільного віку. <i>Опрацюйте наукову статтю в царині дошкільля на порушену тему заняття та підготуйте бібліографічний довідник із періодичних часописів.</i>	10
7.	Тема 7. Психодіагностика пізнавального розвитку дітей дошкільного віку. <i>Опрацюйте наукову статтю в царині дошкільля на порушену тему заняття та підготуйте бібліографічний довідник із періодичних часописів.</i>	15
8.	Тема 8. Психодіагностика емоційно-вольового й особистісного розвитку дітей дошкільного віку. <i>Опрацюйте наукову статтю в царині дошкільля на порушену тему заняття та підготуйте бібліографічний довідник із періодичних часописів.</i>	15
9.	Тема 9. Психодіагностика міжособистісних взаємин дітей дошкільного віку. <i>Опрацюйте наукову статтю в царині дошкільля на порушену тему заняття та підготуйте бібліографічний довідник із періодичних часописів.</i>	10
10.	Тема 10. Психодіагностика готовності дитини до школи. <i>Опрацюйте наукову статтю в царині дошкільля на порушену тему заняття та підготуйте бібліографічний довідник із періодичних часописів.</i>	10
	Всього	110

IV. Політика оцінювання

Оцінювання знань здобувачів освіти з освітнього компонента «Психолого-педагогічна діагностика вихованців ЗДО» здійснюється на основі результатів поточного контролю знань згідно з «Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лемі Українки» від 28.06.2022 р. https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/08/2022_Polozh_pro_otzin_%D0%A0%D0%B5%D0%B4_%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%9C%D0%95%D0%94.pdf за 100-бальною шкалою. Об'єктом оцінювання знань здобувачів освіти є програмовий матеріал з ОК. Навчальні досягнення здобувачів освіти оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок, на підставі результатів виконання всіх видів запланованої навчальної роботи протягом семестру: аудиторної роботи під час лекційних, практичних занять, самостійної роботи тощо.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має за мету перевірку рівня підготовленості здобувачів освіти до виконання конкретної роботи. Поточний контроль реалізується в різних формах, зокрема опитування, захист проєктів, виступи на практичних заняттях, експрес-контроль, перевірка результатів виконання різноманітних індивідуальних робіт, контроль засвоєння того навчального матеріалу, який заплановано на самостійне опрацювання здобувачем, тощо. Результат самостійної роботи здобувачів освіти оцінюється на практичних заняттях із відповідної теми та включає в себе виконання завдань визначених у *таблиці 3*, що стосується тем лекційних

та практичних занять. Максимальна кількість балів за поточний контроль з освітнього компонента становить 100 балів (таблиця 2).

Залік викладач виставляє за результатами поточної роботи здобувача освіти без планування, проведення модульних контрольних робіт за умови, що здобувач освіти виконав ті види навчальної роботи, які визначено силабусом ОК (оцінювання за шкалою від 0 до 100).

У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми. У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи.

У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання будуть анульовані. Максимальна кількість балів на залік під час ліквідації академічної заборгованості, як правило, 100.

Оцінювання знань здобувачів освіти під час аудиторних занять

Таблиця 5

К-ть балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень
9-10	Оцінюється відповідь здобувача освіти, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
6-9	Оцінюється відповідь здобувача освіти, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
4-6	Оцінюється відповідь здобувача освіти, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2-4	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання освітнього компонента, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1-2	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється відповідь здобувача освіти, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Політика щодо деделайнів та перескладання. Відвідування занять дає можливість отримати задекларовані загальні та фахові компетентності, вчасно та якісно виконати завдання.

Пропущення лекційних та практичних занять дозволяється лише за наявності поважної причини (наприклад, хвороба (довідка від сімейного лікаря), навчання за програмою подвійного диплома, працевлаштування за фахом (довідка з місця роботи)), навчання може відбуватися за індивідуальним графіком за погодженням із деканом факультету з використанням можливостей електронних курсів на платформі Office 365 (Microsoft Teams) за погодженням із викладачем. Повторне складання екзамену допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

Політика щодо академічної доброчесності

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності відповідно до норм загальнолюдських та європейських цінностей. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Вимоги до академічної доброчесності визначаються «Кодексом академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки», що розміщується на сайті університету за посиланням: <http://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/03/Kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі є підставою для її незарахування.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, здійснюється на добровільній основі та передбачає підтвердження того, що здобувач досяг результатів навчання, передбачених ОПП, за якою він навчається. Результати навчання, отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), зараховуються за наявності відповідного документу (сертифікат, свідоцтво, посилання тощо), які визначають тематику, обсяги та перелік результатів навчання. Для зарахування визнаються сертифікати, отримані на платформі відкритих онлайн-курсів Prometheus або інших ресурсах, а також сертифікати, отримані за участь у конференціях, семінарах, тренінгах, підвищеннях кваліфікації, наукові публікації (тези, статті), тематика яких відповідає змісту освітнього компоненту (окремій темі чи змістовому модулю) і дозволяє набрати здобувачу освіти певну кількість балів (10 балів за 1 публікацію; за сертифікат зі вказаною кількістю годин зараховуються бали за відповідну кількість аудиторних годин). Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, відбувається в семестрі, що передує семестру початку вивчення освітнього компонента, або під час вивчення ОК, але довший термін, наприклад, не пізніше 01 грудня та 01 травня, враховуючи ймовірність непідтвердження здобувачем результатів такого навчання. Зарахування результатів, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті відбувається відповідно до Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки від 29 червня 2022 р.: https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/08/2022_%D0%92%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D1%80%D0%B5%D0%B7%D1%83%D0%BB_%D1%82%D0%B0%D1%82%D0%B2_%D0%92%D0%9D%D0%A3_i%D0%BC_%D0%9B.%D0%A3_%D1%80%D0%B5%D0%B4.pdf

V. Підсумковий контроль

Оцінювання здійснюється відповідно до Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки: <https://ed.vnu.edu.ua/wp->

content/uploads/2022/08/2022_Polozh_pro_otzin_%D0%A0%D0%B5%D0%B4_%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%9C%D0%95%D0%94.pdf

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання. Він проводиться у формі семестрового заліку та полягає в оцінці засвоєння здобувачем освіти навчального матеріалу з освітнього компонента на підставі результатів виконання всіх видів запланованої навчальної роботи протягом семестру: аудиторної роботи під час лекційних, лабораторних занять, самостійної роботи. Модульні контрольні роботи не плануються і не проводяться.

Залік викладач виставляє за результатами поточної роботи за умови, що здобувач освіти виконав ті види навчальної роботи, які визначено цим силабусом. У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (від 0 до 100 балів).

Перелік питань до заліку

1. Історія психодіагностики.
2. Специфіка психодіагностичного обстеження дітей дошкільного віку.
3. Вікові особливості видів діяльності у ранньому та дошкільному віці.
4. Психологічний супровід формування моделі дитини раннього та дошкільного віку.
5. Психологічний супровід формування моделі дитини раннього віку (третій рік життя).
6. Психологічний супровід формування моделі дитини молодшого дошкільного віку (четвертий рік життя).
7. Психологічний супровід формування моделі дитини середнього дошкільного віку (п'ятий рік життя).
8. Психологічний супровід формування моделі дитини старшого дошкільного віку (шостий рік життя).
9. Психологічні передумови засвоєння знань, умінь та навичок на кожному віковому етапі.
10. Психологічні передумови засвоєння знань, умінь та навичок дітьми раннього віку
11. Психологічні передумови засвоєння знань, умінь та навичок дітьми молодшого дошкільного віку.
12. Психологічні передумови засвоєння знань, умінь та навичок дітьми середнього дошкільного віку.
13. Психологічні передумови засвоєння знань, умінь та навичок дітьми старшого дошкільного віку.
14. Діагностика психічного розвитку дітей раннього віку.
15. Особливості психодіагностики дітей раннього віку.
16. Методи психодіагностики дітей третього року життя.
17. Особливості діагностики психічного розвитку дітей дошкільного віку.
18. Особливості психодіагностики дітей молодшого дошкільного віку.
19. Особливості психодіагностики дітей середнього дошкільного віку.
20. Особливості психодіагностики дітей старшого дошкільного віку.
21. Психодіагностика пізнавального розвитку дітей дошкільного віку.
22. Психодіагностика емоційно-вольового й особистісного розвитку дітей дошкільного віку.
23. Психодіагностика міжособистісних взаємин дітей дошкільного віку.
24. Методи психодіагностики дошкільників.
25. Методи діагностики адаптації до дошкільного закладу.
26. Методи діагностики комунікативної сфери.
27. Методи діагностики пізнавальної сфери.
28. Методи діагностики самосвідомості.
29. Методи діагностики особистісних якостей і міжособистісних стосунків.

30. Методи діагностики психологічної готовності до школи.

VI. Шкала оцінювання

Оцінювання знань здобувачів освіти під час аудиторних занять

Таблиця 5

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90 – 100	Зараховано
82–89	
75-81	
67 -74	
60-66	
1–59	Незараховано (необхідне перескладання)

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна:

1. Адаптація дитини до школи / упоряд. С. Максименко, К. Максименко, О. Главник. К.: Мікрос СВС, 2003. 112 с. (Психологічний інструментарій).
2. Павелків Р. В. Дитяча психологія: навч. посіб. / Р. В. Павелків, О. П. Цигипало. К.: Академвидав, 2008. 432 с.
3. Павелків Р. В. Дитяча психологія: практикум / Р. В. Павелків, О. П. Цигипало. Рівне: Волинські обереги, 2008. 320 с.
4. Павелків Р. В. Дитяча психологія: навч. посіб. для самостійної роботи студента / Р. В. Павелків, О. П. Цигипало. К.: Академвидав, 2011. 376 с. (Серія «Сам»).
5. Психологічна діагностика інтелекту, мислення, креативності дитини / упоряд.: С. Максименко, Л. Кондратенко, О. Главник. К.: Мікрос СВС, 2003. 112 с.

Додаткова:

6. Виховання гуманних почуттів у дітей / С. Ладивір, О. Долинна, В. Котило та ін. Т.: Мандрівець, 2010. 168 с. (Серія «Дитина замовляє розвиток»).
7. Готовність дитини до навчання / упоряд.: С. Максименко, К. Максименко, О. Главник. К.: Мікрос-СВС, 2003. 112 с.
8. Готовність дитини до школи / упоряд. Л. Богуславська, С. Гончаренко, Л. Кондратенко / за заг. ред. С. Максименка, О. Главник. К.: Главник, 2004. 112 с.
9. Груша Л. О. У світі емоцій і почуттів молодшого дошкільника: навч.-метод. посіб. до базової прогр. розв. дитини дошк. віку «Я у світі». К.: Наш час; Х.: Ранок, 2010. 47с.
10. Гураш Л. Раннє дитинство: специфіка, особливості. *Дошкільне виховання*. 2002. № 1. С. 24-25.
11. Гурковська Т. Дитина до трьох років: психологічний портрет з рекомендаціями. *Дошкільне виховання*. 2007. № 2. С. 11-15.
12. Гурковська Т. Контроль за розвитком малюків. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2010. № 6. С. 15-19.
13. Доля Н. Діагностика особистісного розвитку дітей дошкільного віку. *Психолог*. 2005. № 16 (160). С. 19-21.
14. Емоційний розвиток дитини / упоряд.: С. Максименко, К. Максименко, О. Главник. К.: Мікрос-СВС, 2003. 112 с.
15. Заброцький М. М. Педагогічна психологія (Теоретичні концепції та практикум): навч. посіб. / М. М. Заброцький, Р. В. Павелків. Рівне, 2003. 297 с.
16. Збірник нормативно-правових документів психологічної служби освіти України / упоряд. П. Г. Панок, І. І. Цушко. К.: Ніка-Центр, 2004. С. 149–155.
17. Зустрічаймо шестирічок у школі. Спецвипуск. *Психолог*. 2006. № 44 (234). 31 с.

18. Інтелектуальні здібності дитини / упоряд.: С. Максименко, К. Максименко, О. Главник. К.: Мікрос-СВС, 2003. 112 с.
19. Карабаєва І. Особливості розвитку уяви дітей. К.: Шкільний світ, 2008. 128 с.
20. Карабаєва І. Психологам про уяву дошкільників. К.: Шкільний світ, 2009. 120 с.
21. Коментар до базового компонента дошкільної освіти в Україні: наук.-метод. посіб. / наук. ред. О. Л. Кононко. К.: Ред. журн. *Дошкільне виховання*. 2003. 244 с.
22. Кононко О. «Я у світі»: нова світоглядна позиція. *Дошкільне виховання*. 2009. С. 5-9.
23. Кононко О. Л. Плекаємо в малечі почуття самовартості: навч.-метод. посіб. до базової прогр. розвитку дитини дошк. віку «Я у світі». К.: Наш час; Х.: Ранок, 2010. 207 с.
24. Корольчук М. С. Психодіагностика: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / М. С. Корольчук, В. І. Осьодло / за заг. ред. М. С. Корольчук. К.: Ельга, Ніка-Центр, 2007. 608 с.
25. Кочерга О. Психофізіологія раннього дитинства. К.: Шкільний світ: Вид. Л. Галіцина, 2006. 120 с.
26. Кочерга О. Психофізіологія дітей 1-3 років. К.: Шкільний світ: Вид. Л. Галіцина, 2006. 128 с.
27. Кочерга О. Психофізіологія дітей 4-5 років. К.: Шкільний світ: Вид. Л. Галіцина, 2007. 128 с.
28. Кочерга О. Психофізіологія дітей 6 року життя. К.: Шкільний світ, 2007. 128 с.
29. Кузьменко В. У. Соціальна компетентність дошкільнят: особливості, показники та шляхи розвитку. *Дошкільне виховання*. 2001. № 9. С. 15-20.
30. Кузьменко В. У. Індивідуалізація виховання і навчання в дошкільних закладах: метод. рек. для дошк. працівників. К.: КМІУВ ім. б. Грінченка, 2002. 42 с.
31. Кузьменко В. У. Індивідуальність в освітньому процесі ДНЗ. *Дошкільне виховання*. 2005. № 11. С. 5-7.
32. Кузьменко В. У. Наріжний камінь особистісно орієнтованої моделі. *Дошкільне виховання*. 2008. № 3. С. 7-10.
33. Кулачківська С. Є. Я – дошкільник (вікові та індивідуальні аспекти психічного розвитку). К.: Нора-Прінт, 1996. 108 с.
34. Кулачківська С. Є. Провідні детермінанти психічного розвитку дитини. *Дошкільне виховання*. 2007. № 2. С. 4-5.
35. Ладивір С. Дошкільник напередодні шкільного життя. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2010. № 7. С. 4-13.
36. Лембрик І. Дитячі вікові кризи. *Дошкільне виховання*. 2003. С. 22–23.
37. Марінушкіна О. Є. Порадник практичного психолога / О. Є. Марінушкіна, Ю. О. Замазій. Х.: Основа, 2007. 240 с.
38. Моргун В. Ф. Основи психологічної діагностики: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В. Ф. Моргун, І. Г. Тітов. К.: Слово, 2009. 464 с.
39. Незабаром до школи. Психологічні особливості дітей дошкільного віку, 6-й рік життя / уклад. О. А. Дмитрієва. Х.: Основа, 2003. 18 с.
40. Ніколаєва І. Психологічний супровід формування адаптивної моделі дошкільного закладу. *Психолог*. 2005. № 16 (160). С. 3-18.
41. Перепада О. М. Комплексна програма діагностичних методик для проведення моніторингових досліджень динаміки рівня розвитку психічних складових вихованців ДНЗ / О. М. Перепада, С. М. Насікан, Г. В. Парандій. *Дошкільний навчальний заклад*. 2008. № 5 (17). С. 2-16.
42. Пам'ять дитини / упоряд. С. Максименко, Л. Терлецька, О. Главник. К.: Главник, 2004. 112 с.
43. Піроженко Т. О. Психологія мовленнєвих досягнень дитини: наук.-метод. посіб. К.: Главник, 2005. 112 с.
44. Піроженко Т. Особистість дошкільника: перспективи розвитку: навч.-метод. посіб. К.: Мандрівець, 2010. 136 с.

45. Проблема розвитку та корекція емоційної сфери старших дошкільників / упоряд. О. А. Атемасова. Х.: Ранок, 2010. 176 с. (Дошкільному психологу).
46. Психічний розвиток дитини-дошкільника: навч. посіб. для педагогів, психологів, студ. серед. і вищ. пед. закл. / С. Є. Кулачківська, С. О. Ладивір, О. О. Вовчик-блакитна, Т. О. Піроженко. К.: Світич, 2004. 75 с.
47. Розвиток пізнавальних процесів дитини / упоряд.: С. Максименко, О. Главник. К.: Мікрос-СВС, 2003. 112 с.
48. Сьоміна А. Гендерне виховання дітей дошкільного віку / А. Сьоміна, О. Куксенко, В. Гармаш // *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2011 № 4. С. 36–50.
49. Терлецька Л. Г. Психологія дитинства: практикум: навч. посіб. / Л. Г. Терлецька. К.: Главник, 2006. 144 с.
50. Увага дитини / упоряд.: С. Максименко, Л. Терлецька, О. Главник. 2004. 112 с.
51. Шах Т. І. Пізнавальний потенціал дошкільника. Вивчення та розвиток / Т. І. Шах, М. І. Лукашук, О. В. чегус // *Практична психологія та соціальна робота*. 2008. № 1. С. 42–52; № 2. С. 27–29.
52. Шевчук В. Гіперактивна дитина у дошкільному закладі. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2010. № 11. С. 22–31.
53. Якименко Л. Ю. Дівчата та хлопчики у колективі: вплив дитячого колективу на формування статево-рольової поведінки мол. дошк.: навч.-метод. посіб. до базової прогр. розв. дитини дошк. віку «Я у світі» / Л. Ю. Якименко, В. О. Луценко. К.: Наш час; Х.: Ранок, 2010. 95 с.

Інтернет-ресурси:

54. Базовий компонент дошкільної освіти: Наказ Міністерства освіти і науки України № 33 від 12.01.2021 р. / Міністерство освіти і науки України. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf
55. Бібліотека ВНУ імені Лесі Українки URL: <https://library.vnu.edu.ua/>
56. Концепція освіти дітей раннього та дошкільного віку / Національна академія педагогічних наук України. Київ: ФОРМ-В.Б., 2020. 44 с. URL: <https://drive.google.com/file/d/12ta1d3vfwTtFhITpMTcJ-NO3SISU47Gd/view>
57. Міністерство освіти і науки України URL: <https://mon.gov.ua/ua>
58. Національна бібліотека ім. В. Вернадського URL: www.nbuv.gov.ua